

รายงานการวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง การพัฒนาทักษะการบัญชีอุตสาหกรรม เรื่อง วัตถุดิบ โดยการใช้ชุดฝึกทักษะ
สำหรับนักเรียน ระดับชั้น ปวช.2 กลุ่ม 2 แผนกวิชาการบัญชี สาขาวิชาการบัญชี
รายวิชาการบัญชีอุตสาหกรรม (20201-2010)

โดย

นางสาวดาวเรือง แสงคำ
ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ปีการศึกษา 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการบัญชีอุตสาหกรรม เรื่อง วัตถุดิบ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดฝึกทักษะ การวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ร่วมกับการวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อน-หลัง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 29 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ชุดฝึกทักษะการบัญชีอุตสาหกรรม แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มตัวอย่างสัมพันธ์กัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดฝึกทักษะการบัญชีอุตสาหกรรม เรื่อง วัตถุดิบ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.40/84.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะที่เน้นการปฏิบัติและสถานการณ์จำลองสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะวิชาชีพ และเจตคติของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ชุดฝึกทักษะ, การบัญชีอุตสาหกรรม, วัตถุดิบ, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความพึงพอใจ

คำนำ

งานวิจัยฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี ที่ให้ความกรุณาแนะนำ และสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเน้นความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นสำหรับนักเรียน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และการลงมือปฏิบัติจริง

ขอขอบคุณคณะครูแผนกวิชาการบัญชีทุกท่านที่ช่วยสนับสนุนให้กำลังใจ จนกระทั่งงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ตลอดจนนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลตอบกลับเพื่อนำมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในภาคเรียนต่อไป

ดาวเรือง แสงคำ

สารบัญ	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ง
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	1
1.3 สมมติฐานการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตการวิจัย	2
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ	2
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	2
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชีอุตสาหกรรมและการบัญชีวัตถุดิบ	4
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับชุดฝึกทักษะและการพัฒนาสื่อการเรียนรู้	4
2.3 แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	5
2.4 แนวคิดประสิทธิภาพของสื่อการสอน (E_1/E_2)	5
2.5 ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของ David A. Kolb	5
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	7
บทที่ 4 ผลการวิจัย	10
4.1 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ (E_1/E_2)	10
4.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน	10
4.3 ผลการประเมินทักษะการปฏิบัติงานบัญชีวัตถุดิบ	11
4.4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน	11
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	12
5.1 สรุปผลการวิจัย	12
5.2 อภิปรายผล	12
5.3 ข้อเสนอแนะ	13
เอกสารอ้างอิง	14

ตารางที่	สารบัญตาราง	หน้า
ตารางที่ 4.1	แสดงค่าประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ	10
ตารางที่ 4.2	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนและหลังเรียน	10
ตารางที่ 4.3	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังเรียน	10
ตารางที่ 4.4	แสดงผลการประเมินทักษะปฏิบัติ	11
ตารางที่ 4.5	แสดงผลความพึงพอใจโดยรวม	11

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ในอุตสาหกรรมการผลิต "วัตถุดิบ" (Raw Materials) คือต้นทุนหลักที่ส่งผลโดยตรงต่อการกำหนดราคาขายและผลกำไรของกิจการ การบัญชีอุตสาหกรรมจึงเป็นวิชาชีพที่ต้องอาศัยทักษะเฉพาะทางในการบริหารจัดการและควบคุมภายใน ตั้งแต่กระบวนการจัดซื้อ การรับเข้า การจัดเก็บ ไปจนถึงการเบิกจ่ายเพื่อการผลิต นักบัญชีอุตสาหกรรมที่มีสมรรถนะสูงจึงต้องมีความเข้าใจในระบบการเคลื่อนไหวของวัตถุดิบอย่างถ่องแท้ เพื่อสามารถวิเคราะห์และบันทึกบัญชีให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสถานประกอบการ

อย่างไรก็ตาม จากการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการบัญชีอุตสาหกรรม (รหัสวิชา 20201-2010) พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจเชิงกระบวนการของการจัดการบัญชีวัตถุดิบ โดยไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลทางเอกสารเข้ากับขั้นตอนการผลิตจริงได้ ส่งผลให้การคำนวณต้นทุนวัตถุดิบที่ใช้ไปมีความคลาดเคลื่อน ปัญหานี้เกิดจากการเรียนรู้ที่เน้นเพียงทฤษฎีในตำรา ขาดการฝึกฝนผ่านสถานการณ์จำลองที่ซับซ้อน ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการแก้ไขปัญหาหน้างานหรือปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการพัฒนา "ชุดฝึกทักษะการบัญชีอุตสาหกรรม เรื่อง วัตถุดิบ" เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ (Active Learning) โดยการจำลองสถานการณ์และกรณีศึกษาจากสถานประกอบการจริง ชุดฝึกทักษะนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าผ่านสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ส่งเสริมสมรรถนะด้านการคิดวิเคราะห์และการจัดทำบัญชีวัตถุดิบอย่างเป็นระบบ อันจะเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทักษะวิชาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้เรียนในตลาดแรงงานอุตสาหกรรมในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการบัญชีอุตสาหกรรม เรื่อง วัตถุดิบ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะการบัญชีอุตสาหกรรม เรื่อง วัตถุดิบ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะการบัญชีอุตสาหกรรม เรื่อง วัตถุดิบ

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1. ชุดฝึกทักษะการบัญชีอุตสาหกรรม เรื่อง วัตถุดิบ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะอยู่ในระดับมากขึ้นไป

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาชุดฝึกทักษะ อ้างอิงตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2567 (หรือตามหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนด) รายวิชาการบัญชีอุตสาหกรรม (รหัสวิชา 20201-2010) ในหน่วยการเรียนรู้เรื่อง "การบัญชีเกี่ยวกับวัตถุดิบ" ประกอบด้วย:

- ความหมายและประเภทของวัตถุดิบ
- วงจรเอกสารและการควบคุมภายใน (การจัดซื้อ, การรับ, การจัดเก็บ, การเบิกจ่าย)
- การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับวัตถุดิบ (แบบ Periodic และ Perpetual)
- การคำนวณราคาทุนของวัตถุดิบที่ใช้ไปและยอดคงเหลือ (เช่น FIFO, Weighted Average)
- การจัดทำบัตรวัตถุดิบ (Stock Card) และรายงานสรุปยอด

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- **ประชากร:** นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี ของวิทยาลัยเทคนิคชลบุรีที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการบัญชีอุตสาหกรรม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568
- **กลุ่มตัวอย่าง:** นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 ห้อง 2 จำนวน 29 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

- ตัวแปรต้น (Independent Variable): การจัดการเรียนรู้โดยใช้ ชุดฝึกทักษะการบัญชี อุตสาหกรรม เรื่อง วัตถุดิบ (ที่เน้นสถานการณ์จำลองและ Active Learning)

- ตัวแปรตาม (Dependent Variables):
  1. ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ (E_1/E_2)
  2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (คะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน)
  3. ทักษะการปฏิบัติงานบัญชีวัตถุดิบ (เช่น ความถูกต้องของเอกสารและการลงบัญชี)
  4. ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะ

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 โดยใช้ระยะเวลาในการทดลองจำนวน 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ชุดฝึกทักษะที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
2. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะปฏิบัติสูงขึ้น
3. เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชาการบัญชีอุตสาหกรรม
4. สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาอื่นได้

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดฝึกทักษะการบัญชีอุตสาหกรรม เรื่อง วัตถุดิบ หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ประกอบด้วยสถานการณ์จำลอง เอกสารทางบัญชี แบบฝึกปฏิบัติ และกิจกรรม Active Learning

- 2 ประสิทธิภาพ 80/80 หมายถึง ค่าร้อยละของคะแนนระหว่างเรียน (E_1) และคะแนนหลังเรียน (E_2) ที่ไม่ต่ำกว่า 80
- 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- 4 ทักษะการปฏิบัติงานบัญชีวัดคุณิธิบ หมายถึง ความสามารถในการจัดทำเอกสาร บันทึกบัญชี และคำนวณต้นทุนได้อย่างถูกต้อง
- 5 ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดฝึก

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะการบัญชีอุตสาหกรรม เรื่อง วัตถุดิบ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอเป็นลำดับดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชีอุตสาหกรรมและการบัญชีวัตถุดิบ
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับชุดฝึกทักษะและการพัฒนาสื่อการเรียนรู้
- 2.3 แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- 2.4 แนวคิดประสิทธิภาพของสื่อการสอน (E_1/E_2)
- 2.5 ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของ David A. Kolb
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชีอุตสาหกรรมและการบัญชีวัตถุดิบ

การบัญชีอุตสาหกรรม (Cost Accounting) เป็นระบบบัญชีที่มุ่งเน้นการคำนวณและควบคุมต้นทุนการผลิต เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน ควบคุม และตัดสินใจทางธุรกิจ โดยองค์ประกอบต้นทุนการผลิตประกอบด้วย วัตถุดิบ ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายการผลิต (Horngren, Datar, & Rajan, 2018)

วัตถุดิบ (Raw Materials) หมายถึง ทรัพยากรที่ใช้ในการผลิตสินค้า ซึ่งสามารถแบ่งเป็นวัตถุดิบทางตรงและวัตถุดิบทางอ้อม การควบคุมวัตถุดิบที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยระบบเอกสารและการบันทึกบัญชีที่ถูกต้อง เช่น ใบสั่งซื้อ ใบรับของ ใบเบิกวัตถุดิบ และบัตรวัตถุดิบ (Weygandt, Kimmel, & Kieso, 2019)

ระบบการบันทึกบัญชีวัตถุดิบมี 2 ระบบ ได้แก่

ระบบบัญชีแบบสิ้นงวด (Periodic System)

ระบบบัญชีแบบต่อเนื่อง (Perpetual System)

การคำนวณราคาทุนวัตถุดิบที่ใช้ไปนิยมใช้วิธี FIFO และวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average) ซึ่งมีผลต่อมูลค่าคงเหลือและต้นทุนขาย (Garrison, Noreen, & Brewer, 2021)

ดังนั้น การเรียนรู้การบัญชีวัตถุดิบจึงต้องเน้นทั้งความเข้าใจเชิงทฤษฎีและทักษะการปฏิบัติที่สอดคล้องกับกระบวนการจริงของสถานประกอบการ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับชุดฝึกทักษะ

ชุดฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ออกแบบอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะปฏิบัติของผู้เรียน โดยมีองค์ประกอบ ได้แก่ เนื้อหา กิจกรรม แบบฝึก และการประเมินผล (Dick, Carey, & Carey, 2015)

ลักษณะของชุดฝึกที่มีประสิทธิภาพควรมี

1. ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
2. ความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน

3. กิจกรรมที่กระตุ้นการคิดวิเคราะห์

4. ระบบการประเมินผลที่ชัดเจน

งานวิจัยด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้พบว่า ชุดฝึกที่เน้นการลงมือปฏิบัติและสถานการณ์จำลอง ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนของความรู้ (Mayer, 2014)

2.3 แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

Active Learning เป็นแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ การอภิปราย การแก้ปัญหา และการสะท้อนคิด มากกว่าการฟังบรรยายเพียงอย่างเดียว (Bonwell & Eison, 1991)

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีผลต่อ

1. การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง
2. การเพิ่มแรงจูงใจในการเรียน
3. การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา

Freeman et al. (2014) ศึกษาแบบวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta-analysis) พบว่า Active Learning ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับการสอนแบบบรรยาย

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพของสื่อการสอน (E_1/E_2)

แนวคิดการหาประสิทธิภาพสื่อการสอนตามเกณฑ์ 80/80 ได้รับการพัฒนาในวงการศึกษาระดับไทย โดยกำหนดให้

E_1 หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ (คะแนนระหว่างเรียน)

E_2 หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (คะแนนหลังเรียน)

เกณฑ์ 80/80 หมายถึง ผู้เรียนควรทำคะแนนได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ทั้งระหว่างเรียนและหลังเรียน (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556) การใช้เกณฑ์ดังกล่าวช่วยยืนยันคุณภาพของสื่อหรือชุดฝึกก่อนนำไปใช้ในวงกว้าง

2.5 ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของ David A. Kolb (1984) อธิบายว่าการเรียนรู้เกิดจากกระบวนการ 4 ขั้น ได้แก่

1. Concrete Experience (ประสบการณ์จริง)
2. Reflective Observation (การสะท้อนคิด)
3. Abstract Conceptualization (การสร้างแนวคิด)
4. Active Experimentation (การทดลองปฏิบัติ)

แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับการออกแบบชุดฝึกทักษะที่ใช้สถานการณ์จำลองทางบัญชี ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบครบวงจร

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยด้านการพัฒนาชุดฝึกทักษะในรายวิชาบัญชีพบว่า การใช้สื่อที่เน้นสถานการณ์จำลอง ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ และผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก (สุภาวดี, 2563)

สมชาย (2564) เกี่ยวกับการพัฒนาชุดกิจกรรมบัญชีต้นทุน พบว่า ชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพ 82.15/84.30 และผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ งานวิจัยด้าน Active Learning ในสายอาชีพพบว่า รูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริงช่วยพัฒนาทักษะวิชาชีพและความมั่นใจของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน (Freeman et al., 2014)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะการบัญชีอุตสาหกรรม เรื่อง วัตถุดิบ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 3.1 รูปแบบการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ร่วมกับการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อน-หลัง (One-Group Pretest-Posttest Design)

รูปแบบการทดลอง

$$O_1 \rightarrow X \rightarrow O_2$$

O_1 หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะ

O_2 หมายถึง การทดสอบหลังเรียน

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 ห้อง 2 จำนวน 29 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดฝึกทักษะการบัญชีอุตสาหกรรม เรื่อง วัตถุดิบ
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานบัญชีวัตถุดิบ
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน

3.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.4.1 การสร้างชุดฝึกทักษะ

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2567 รายวิชาการบัญชีอุตสาหกรรม (20201-2010)
2. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้และสมรรถนะรายวิชา
3. ออกแบบกิจกรรมตามแนวคิด Active Learning และการเรียนรู้เชิงประสบการณ์
4. จัดทำสถานการณ์จำลอง เอกสารทางบัญชี แบบฝึกปฏิบัติ และใบงาน
5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
6. ทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง
7. คำนวณประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (E_1/E_2)

3.4.2 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ลักษณะเป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

ขั้นตอนดำเนินการ

1. วิเคราะห์สาระและตัวชี้วัด
2. จัดทำตารางวิเคราะห์ข้อสอบ (Table of Specification)
3. สร้างข้อสอบ
4. วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยกำหนดค่า ≥ 0.50
5. ทดลองใช้และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยสูตร KR-20 โดยกำหนดค่า ≥ 0.70

3.4.3 การสร้างแบบประเมินทักษะปฏิบัติ

ลักษณะเป็นแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rubric Scoring) ครอบคลุมด้าน

1. ความถูกต้องของเอกสาร
  2. ความถูกต้องของการบันทึกบัญชี
  3. ความครบถ้วนของการคำนวณ
  4. ความเป็นระบบและความเรียบร้อย
- ตรวจสอบความตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ และคำนวณค่าดัชนี IOC

3.4.4 การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) จำนวน 15 ข้อ ครอบคลุมด้าน

1. ด้านเนื้อหา
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้
3. ด้านสื่อและเอกสาร
4. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและหาค่าความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) โดยกำหนดค่า ≥ 0.70

3.5 การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ชี้แจงวัตถุประสงค์แก่ผู้เรียน
2. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest)
3. ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะ จำนวน 10 ชั่วโมง (2 สัปดาห์)
4. ประเมินผลระหว่างเรียน
5. ทดสอบหลังเรียน (Posttest)
6. ประเมินทักษะปฏิบัติ
7. ให้ผู้เรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ
8. รวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพชุดฝึกโดยใช้สูตร E_1/E_2
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อน-หลังเรียน โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent Samples
3. วิเคราะห์ทักษะปฏิบัติ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและร้อยละ
4. วิเคราะห์ความพึงพอใจ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

เกณฑ์การแปลผลความพึงพอใจ

4.51–5.00 ระดับมากที่สุด

3.51–4.50 ระดับมาก

2.51–3.50 ระดับปานกลาง

1.51–2.50 ระดับน้อย

1.00–1.50 ระดับน้อยที่สุด

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ย (Mean)
2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ค่าร้อยละ (Percentage)
4. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
5. ค่าความเชื่อมั่น KR-20
6. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค
7. สถิติ t-test แบบ Dependent Samples

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะการบัญชีอุตสาหกรรม เรื่อง วัสดุดิบ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับวัตถุประสงค์ดังนี้

- 4.1 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ (E_1/E_2)
- 4.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน
- 4.3 ผลการประเมินทักษะการปฏิบัติงานบัญชีวัสดุดิบ
- 4.4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 29 คน

4.1 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ (E_1/E_2)

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ

รายการ	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย
คะแนนระหว่างเรียน (E_1)	50	41.20
คะแนนหลังเรียน (E_2)	30	25.35

ประสิทธิภาพของชุดฝึก = $82.40 / 84.50$

จากตารางพบว่า ชุดฝึกทักษะมีประสิทธิภาพเท่ากับ $82.40/84.50$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน $80/80$ ที่กำหนดไว้ แสดงว่าชุดฝึกมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

4.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนและหลังเรียน

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$
ก่อนเรียน	30	14.62
หลังเรียน	30	25.35

ตารางที่ 4.3 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังเรียน

รายการ	n	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
หลังเรียน - ก่อนเรียน	29	10.73	2.15	24.68	.000*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางพบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าชุดฝึกทักษะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 ผลการประเมินทักษะการปฏิบัติงานบัญชีวัดชุดิ

ตารางที่ 4.4 แสดงผลการประเมินทักษะปฏิบัติ

ด้านที่ประเมิน	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ความถูกต้องของเอกสาร	5	4.48	0.51	มาก
ความถูกต้องของการบันทึกบัญชี	5	4.62	0.49	มากที่สุด
ความครบถ้วนของการคำนวณ	5	4.55	0.50	มากที่สุด
ความเป็นระบบเรียบร้อย	5	4.41	0.56	มาก
รวมเฉลี่ย	20	4.52	0.51	มากที่สุด

จากตารางพบว่า ทักษะการปฏิบัติงานบัญชีวัดชุดิของผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับ **มากที่สุด**

4.4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน

ตารางที่ 4.5 แสดงผลความพึงพอใจโดยรวม

ด้าน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ด้านเนื้อหา	4.56	0.48	มากที่สุด
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.63	0.44	มากที่สุด
ด้านสื่อและเอกสาร	4.49	0.52	มาก
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.68	0.41	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.59	0.46	มากที่สุด

จากผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะโดยรวมอยู่ในระดับ **มากที่สุด**

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

1. ชุดฝึกทักษะมีประสิทธิภาพ 82.40/84.50 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ทักษะปฏิบัติงานบัญชีวัดชุดิอยู่ในระดับมากที่สุด
4. ความพึงพอใจของผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะการบัญชีอุตสาหกรรม เรื่อง วัตถุดิบ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพชุดฝึกตามเกณฑ์ 80/80 (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน และ (3) ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน ผู้วิจัยขอสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ มีรายละเอียดดังนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลเชื่อมโยงทฤษฎีและงานวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะ
- 5.4 และสรุปความสอดคล้องทั้งงานวิจัยอย่างเป็นระบบ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ
ชุดฝึกมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.40/84.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ แสดงว่าชุดฝึกมีคุณภาพและสามารถใช้จัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการใช้ชุดฝึกทักษะช่วยพัฒนาความรู้และความเข้าใจของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน
3. ทักษะการปฏิบัติงานบัญชีวัตถุดิบ
ผู้เรียนมีทักษะการจัดทำเอกสาร การบันทึกบัญชี และการคำนวณต้นทุนอยู่ในระดับมากที่สุด
4. ความพึงพอใจของผู้เรียน
ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดฝึกทักษะโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.2 อภิปรายผล

1) ประสิทธิภาพของชุดฝึก ผลการวิจัยพบว่าชุดฝึกมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่มีระบบการออกแบบอย่างเป็นขั้นตอน (Dick, Carey, & Carey, 2015) และสอดคล้องกับแนวคิดการหาประสิทธิภาพสื่อการสอนของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) ที่ระบุว่าค่าประสิทธิภาพต้องไม่น้อยกว่าเกณฑ์ที่กำหนด การที่ชุดฝึกมีค่าประสิทธิภาพสูง อาจเนื่องมาจากการออกแบบกิจกรรมที่เชื่อมโยงสถานการณ์จริง ทำให้ผู้เรียนเข้าใจระบบบัญชีวัตถุดิบอย่างเป็นรูปธรรม

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับแนวคิด Active Learning ของ Bonwell และ Eison (1991) ที่ระบุว่าการเรียนรู้เชิงรุกช่วยเพิ่มความเข้าใจเชิงลึก

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Freeman et al. (2014) ที่พบว่า Active Learning ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญการใช้สถานการณ์จำลองทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ และลงมือปฏิบัติจริง ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

3) ทักษะการปฏิบัติงาน

ผลการประเมินทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของ David A. Kolb (1984) ซึ่งอธิบายว่าการเรียนรู้เกิดจากวงจรประสบการณ์จริง การสะท้อนคิด และการทดลองปฏิบัติ

ชุดฝึกที่เน้นสถานการณ์จำลองทางบัญชีทำให้ผู้เรียนเข้าใจวงจรเอกสาร การควบคุมภายใน และการบันทึกบัญชีได้ครบกระบวนการ

4) ความพึงพอใจของผู้เรียน

ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติช่วยสร้างแรงจูงใจและทัศนคติที่ดีต่อรายวิชา

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรนำชุดฝึกทักษะไปประยุกต์ใช้ในรายวิชาการบัญชีอุตสาหกรรมหน่วยอื่น
2. ควรพัฒนาเป็นสื่อดิจิทัลหรือ E-Learning เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่น
3. สามารถใช้เป็นต้นแบบการพัฒนาสื่อในรายวิชาบัญชีต้นทุนอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทดลองกับกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ขึ้น
2. ควรเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม
3. ศึกษาผลระยะยาวด้านความคงทนของความรู้

เอกสารอ้างอิง

- กนกเพิ่ม ชันโคกกรวด. (2568). **การบัญชีอุตสาหกรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี: ศูนย์หนังสือ เมืองไทย.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2567). **มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 เรื่อง สินค้าคงเหลือ**.
สืบค้นจาก <https://www.tfac.or.th/upload/9414/ejsqUfCjZT.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.). (2566). **แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2566-2570**. สืบค้นจาก <https://plan.technicphrae.ac.th/ptcplanSite/ptcplan-document/52066-70.pdf>
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). **การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน**. สืบค้นจาก <https://old.educ.su.ac.th/2013/images/stories/081957-02.pdf>
- ทีศนา แคมมณี. (2560). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. สืบค้นจาก <https://www.car.chula.ac.th/display7.php?bib=2153286>
- Bonwell, C. C., & Eison, J. A. (1991). **Active learning: Creating excitement in the classroom**. ASHE-ERIC Higher Education Report No. 1.
- Freeman, S., et al. (2014). **Active learning increases student performance in science**. Proceedings of the National Academy of Sciences, 111(23), 8410–8415.